

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ
РОМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І
ПЕРЕКЛАДУ

Кафедра італійської і французької
філології та перекладу

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Кафедра	Кафедра італійської і французької філології та перекладу
Факультет	Факультет романської філології і перекладу
Викладач	Д. філол. наук., проф. Філоненко Н.Г., завідувач кафедри італійської і французької філології та перекладу
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Курс, семестр	1 курс, II семестр
Обсяг дисципліни у кредитах ЄКТС / загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС; 90 год., у тому числі: лекції – -/2год. семінарські заняття – не передбачено практичні заняття – 30 год./ 4 год. самостійна робота – 60 год./ 84 год.
Мова викладання	Французька, українська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	Завданнями навчальної дисципліни є формування у студентів мовно-термінологічної та дослідницької компетентностей, поглиблення знання щодо фахової термінології, типових граматичних структур текстів різного професійного спрямування, досягнення високого професійного рівня перекладу різногалузевих текстів із застосуванням попереднього аналізу смислового значення повідомлення з метою відтворення його сенсу у зрозумілому та релевантному вигляді та його подальшої ретрансляції мовою перекладу. Предметом навчальної дисципліни є поглиблення практичних знань і умінь у царині перекладу та особливостей інтерпретації і перекладу текстів різного професійного спрямування з французької мови українською. Зміст навчальної дисципліни передбачає формування у студентів фахової перекладацької та професійно-

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Професійно орієнтований переклад»

Спеціальність: В11 Філологія

Спеціалізація: В11.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька

Освітня програма:

Сучасні лінгвістичні і перекладознавчі студії та міжкультурна комунікація (французька мова і друга іноземна мова)

	орієнтованої міжкультурної комунікативної компетентності: формування мовно-комунікативної, мовно-термінологічної, дослідницької компетентностей студентів; формування у студентів практичних умінь для перекладу текстів різних жанрів; навичок знаходити і ефективно використовувати з різних джерел інформацію, необхідну для вирішення поставлених завдань, володіння культурою мислення, здатністю до аналізу, узагальнення інформації, постановці цілей і вибору шляхів їх досягнення.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	Метою дисципліни є формування у здобувачів освіти перекладацької компетентності, орієнтованої на професійне використання французької та української мов у галузевих контекстах (право, економіка, соціально-політична сфера, культура, технічна документація тощо). Курс спрямований на: • розвиток здатності здійснювати переклад фахових текстів з урахуванням норм мови відповідного функціонального стилю; • удосконалення навичок термінологічної точності, жанрово-стилістичної відповідності та прагматичної адекватності перекладу; • вміння адаптувати переклад до комунікативної ситуації, адресата та професійного контексту. Вивчення дисципліни є актуальним і необхідним, оскільки: • у професійному перекладі важливим є не лише лінгвістичний аналіз, а й володіння жанрово-стилістичними особливостями фахового дискурсу; • сучасний ринок праці вимагає перекладачів, здатних працювати зі складними галузевими текстами з високим рівнем точності та відповідності до норм цільової мови; • курс сприяє міждисциплінарному підходу до перекладу, поєднуючи знання з мовознавства, галузевої термінології та комунікативної прагматики.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	• Опанування знань про жанрово-стилістичні особливості професійного дискурсу французькою та українською мовами (адміністративного, юридичного, економічного, соціокультурного тощо). • Засвоєння принципів перекладу фахових текстів з урахуванням мовних, термінологічних та культурних норм цільової аудиторії. • Розпізнавання структурно-композиційних та прагматичних особливостей професійного тексту, що впливають на вибір перекладацької стратегії. • Набуття навичок перекладу термінологічних одиниць, усталених словосполучень, нормативних конструкцій та стандартних фразеологічних структур. • Оволодіння методами адаптації, калькування, функціонального еквіваленту, трансформації та описового перекладу у межах професійно орієнтованого дискурсу. • Розвиток здатності до аналізу міжмовних і міжкультурних розбіжностей у сфері фахової комунікації. • Формування перекладацької компетентності в роботі з автентичними текстами (угоди, офіційна кореспонденція, інструкції, етичні кодекси, вебтексти тощо).

	Застосування здобутих знань і вмінь у практичному перекладі професійних текстів з французької на українську і навпаки, з дотриманням вимог точності, лаконічності й комунікативної доцільності.
Компетентності <i>(Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)</i>	Знання: - знання специфіки професійно орієнтованих текстів французькою та українською мовами; - розуміння термінологічних, стилістичних та жанрових особливостей офіційно-ділового, наукового, публіцистичного та медіадискурсу; - знання принципів еквівалентності, адекватності та нормативності у перекладі фахових текстів. Уміння: - уміння ідентифікувати ключові мовні, термінологічні та прагматичні ознаки професійних текстів; - уміння застосовувати відповідні перекладацькі стратегії з урахуванням жанру, адресата й функції тексту; - уміння редагувати переклад із урахуванням стилістичних норм цільової мови та професійного контексту. Навички: - навички перекладу текстів у сферах адміністрації, права, освіти, культури, міжнародної співпраці тощо; - навички роботи з фаховими словниками, термінологічними базами, онлайн-ресурсами та паралельними текстами; - навички трансформації синтаксичних структур, термінології, одиниць виміру та ін. відповідно до мовних норм. Комунікація: - здатність до ефективної міжмовної та міжкультурної комунікації у професійному середовищі; - уміння аргументовано обґрунтовувати перекладацькі рішення перед фаховою аудиторією; - здатність до командної роботи над перекладацькими проектами у мультимовному середовищі. Автономність і відповідальність: - здатність самостійно ухвалювати перекладацькі рішення в умовах фахового перекладу; - відповідальне ставлення до точності, стилістичної вивірності та достовірності переданої інформації; - здатність до безперервного самовдосконалення в галузі професійного перекладу, опанування нових форматів текстів і технологій.

Види занять і їхній розподіл за годинами									
№ п/п	№ і назва теми (включно з темами, винесеними на самостійне опрацювання)	Кількість годин							
		Денна форма						Заочна форма	
		Разом	у тому числі			Разом	у тому числі		
			лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота		лекції	семінарські / практичні заняття	самостійна робота
Модуль I									
Змістовий модуль 1. Професійно орієнтований переклад.									
1.	Переклад текстів у галузі культури, мистецтва та медіа (культурні коди, алюзії,	18		6	12	18			18

	міжкультурна адаптація, переклад рецензій, сценаріїв, медіатекстів).								
2.	Переклад економічних і фінансових текстів	18		6	12	18			18
3.	Медичний переклад: особливості термінології та етики в медичній комунікації (переклад інструкцій до препаратів, епікризів, довідок, досліджень; етичні норми, стандарти ЄС, питання відповідальності).	18		6	12	18		2	16
4.	Науково-технічний переклад: документи і термінологія (переклад технічної документації, інструкцій, описів винаходів, наукових статей; точність, стислість, однозначність формулювань).	18		6	12	18		2	16
5.	Переклад офіційно-ділових документів у сфері державного управління та міжнародного права (особливості оформлення, юридичні формули, стилістичні стандарти, переклад угод,	18		6	12	18	2		16

	довідок, контрактів, сертифікатів).								
	Разом годин за модулем 1	90	-	30	60	90	2	4	84

Тематика (змістові модулі) навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Професійно орієнтований переклад.

1. Переклад текстів у галузі культури, мистецтва та медіа (культурні коди, алюзії, міжкультурна адаптація, переклад рецензій, сценаріїв, медіатекстів).

2. Переклад економічних і фінансових текстів

3. Медичний переклад: особливості термінології та етики в медичній комунікації (переклад інструкцій до препаратів, епікризів, довідок, досліджень; етичні норми, стандарти ЄС, питання відповідальності).

4. Науково-технічний переклад: документи і термінологія (переклад технічної документації, інструкцій, описів винаходів, наукових статей; точність, стислість, однозначність формулювань)

5. Переклад офіційно-ділових документів у сфері державного управління та міжнародного права (особливості оформлення, юридичні формули, стилістичні стандарти, переклад угод, довідок, контрактів, сертифікатів).

Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності з вивчення навчальної дисципліни «Професійно орієнтований переклад» здійснюється в 4-бальній системі («відмінно» («5»), «добре» («4»), «задовільно» («3»), «незадовільно» («2»)).

Рейтинг вираховується в рейтингових балах, а підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 4-бальною шкалою та за шкалою ЄКТС.

Критерії оцінювання аудиторної та самостійної навчальної роботи студента

Перекладацький аналіз та переклад на українську мову запропонованих юридичних текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту і демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні). Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)); студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту.
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу. Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Викладач підраховує бали, отримані студентом, окремо за кожним критерієм оцінювання завдань аудиторної та самостійної роботи.

У кінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види

роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на **10¹**. Студенти мають відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Підсумковий модульний контроль проводиться у вигляді написання *модульної контрольної роботи*, що спрямоване на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння знань, навичок та вмінь, визначених у програмі навчальної дисципліни. Модульна контрольна робота є письмовою, складається із двох практичних завдань, кожне з яких оцінюється певною кількістю балів. Отримані за кожне завдання модульної роботи бали трансформуються в загальну оцінку за модульну контрольну роботу за таблицею:

90% і більше	63 - 70 балів	5 (відмінно)
75% - 89%	53 - 62 балів	4 (добре)
50% - 74%	35 - 52 балів	3 (задовільно)
49% і менше	34 бали і менше	2 (незадовільно)

Оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

«відмінно»	50 балів
«добре»	40 балів
«задовільно»	30 балів
«незадовільно»	20 балів
неявка на МКР	0 балів

У разі відсутності студента на МКР без поважних причин (таких, що підтверджуються офіційними документами), він отримує «нуль» (0) балів. У випадку наявності зазначених офіційних документів, студент, за письмовою згодою декана факультету та викладача, має право написати МКР в індивідуальному порядку.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни **«Професійно орієнтований переклад»** здійснюється у формі заліку.

Вимоги до заліку

Форми контролю:- усна співбесіда;

- виконання практичного завдання.

Критерії оцінювання:

Залік відбувається в усній формі. Оцінювання відповідей здійснюється відповідно до вимог з конкретних складових заліку. На заліку студент має виконати такі **завдання**:

I. Переклад на українську мову запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент виконує еквівалентний переклад запропонованого тексту. Допускаються 2-3 несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент виконує в цілому еквівалентний переклад запропонованого тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
3 «задовільно»	Студент виконує переклад запропонованого тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних)).
2 «не задовільно»	Студент демонструє відсутність умінь перекладу незнайомого тексту з іноземної мови на українську, тобто допускає багато пропусків та відхилень від змісту оригіналу, робить помилки, що спотворюють зміст тексту оригіналу.

II. Перекладацький аналіз запропонованих текстів:

Кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання
5 «відмінно»	Студент демонструє високий рівень володіння теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту. Допускаються 2-3

¹Наприклад, протягом семестру студент отримав за аудиторну та самостійну роботу такі оцінки: «5», «3», «5», «4», «5», «4». Середня арифметична оцінка становить **4,33**, з округленням до десятої частки – **4,3**. Отриману оцінку множимо на **10**: **4,3x10=43**. Це число є рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру.

	несуттєві помилки (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні).
4 «добре»	Студент добре володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту, але допускає 5-6 несуттєвих помилок (орфографічні, граматичні та лексико-стилістичні)..
3 «задовільно»	Студент демонструє поверхневий перекладацький аналіз тексту, в якому допускає помилки та пропуски (не більше 7-10 (орфографічних, граматичних та лексико-стилістичних))
2 «не задовільно»	Студент не володіє теоретичним матеріалом, необхідним для здійснення перекладацького аналізу тексту.

Виконання кожного завдання оцінюється окремо. Виставляється оцінка, яка дорівнює середньому арифметичному балу за всі три завдання, округленому до цілого числа.

Оцінка «зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить не менше трьох балів.

Оцінка «не зараховано» виставляється за умови, якщо середній арифметичний бал за відповіді з трьох питань становить менше трьох балів.

8.2 Організація оцінювання:

- **семестрове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни **«Професійно орієнтований переклад»** має таку структуру:

№ з/п	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Аудиторна навчальна робота.	25
2.	Самостійна навчальна робота.	25
3.	Модульна контрольна робота	50

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР

- **підсумкове оцінювання** навчальних досягнень студентів з дисципліни **«Професійно орієнтований переклад»** здійснюється у формі **заліку**

Відмітка про **залік** «зараховано», «не зараховано» та оцінка в шкалі ЄКТС виставляється на підставі семестрового рейтингового балу студента за дисципліну таким чином:

90 – 100 балів	A
82 – 89 балів	B
74 – 81 бал	C
64 – 73 бали	D
60 – 63 бали	E
59 балів і нижче	FX.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів. Таким чином студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують відмітку про залік «зараховано» і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється відмітка про залік «зараховано», а в шкалі ЄКТС – E та бал 60. Якщо студент під час заліку отримав відмітку про залік «не зараховано», то йому в залікову відомість виставляється відмітка про залік «не зараховано», оцінка FX – у шкалі ЄКТС та його семестровий рейтинговий бал за дисципліну.

8.3 Шкала відповідності оцінок

Відмінно	A	90-100	} Зараховано
Добре	B	82-89	
	C	75-81	
Задовільно	D	66-74	} не зараховано
	E	60-65	
Незадовільно	FX	0-59	

Пререквізити (передумови вивчення дисципліни)	Для успішного засвоєння дисципліни «Професійно орієнтований переклад» здобувач повинен мати такі базові знання, вміння та навички: • володіння французькою мовою на рівні не нижче B2, що забезпечує розуміння складних автентичних текстів офіційно-ділового стилю; • знання основ теорії перекладу, включаючи поняття еквівалентності, трансформації, прагматичної адаптації; • ознайомленість із базовими поняттями лексикології, граматики та стилістики французької й української мов; • наявність досвіду перекладу публіцистичних або офіційно-ділових текстів, здобутого під час вивчення попередніх курсів, зокрема «Теорія і практика перекладу».
Навчально-методичне й інформаційне забезпечення	Основна література: 1. Васенко Л.А., Дубічинський В.В., Кринець О.М. (2008). <i>Фахова українська мова: Навчальний посібник</i>. К.: Центр учбової літератури. 2. Шевчук С.В., Клименко І.В. (2010). <i>Українська мова за професійним спрямуванням: Підручник</i>. К.: Алерта. 3. Гінзбург М.Д., Требульова І. О., Левіна С.Д. (2003). <i>Українська ділова мова: практичний посібник на щодень</i>. Харків: Торсінг. 4. Антонюк С.М., Бурковська Л.Д. (2008). <i>Переклад юридичної, економічної та соціально-політичної літератури</i>. Хмельницький: ХНУ. 5. Багмут Й.А. (2005). <i>Проблеми перекладу суспільно – політичної літератури українською мовою</i>. К.: НД. 6. Бондаренко Є.В. (2006). <i>Документація у зовнішній економіці: листування та контракти</i>. Х.: Торсінг Плюс. 7. Борисова Л.І. (2003). <i>Основні проблеми науково – технічного перекладу</i>. 8. Головін В.М. (2005). <i>Переклад економічної термінології</i>. К.: Наука. 9. Карабан В. (2002). <i>Переклад англійської наукової і технічної літератури</i>. 10. Коптілов В. В. (2003). <i>Теорія і практика перекладу</i>. К.: Юніверс. 11. Корунець І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): Підручник</i>. Вінниця: Нова Книга. 12. Марахова А.Ф. (1981). <i>Мова сучасних ділових документів</i>. К.: Наукова думка. 13. Назаров В. Ф. (1992). <i>Курс юридичного перекладу</i>. К.Нац. унів. ім.Т.Ш. 14. Нестеренко Н., Лисенко К. <i>Курс усного та письмового перекладу. Посібник для студентів та викладачів вищих навчальних закладів</i>. Вінниця: Нова книга. 15. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. (1995). <i>Мова ділових паперів</i>. К.: Либідь. 16. Плотницька І.М. (2008). <i>Ділова українська мова</i>. К.: Центр учбової літератури. 17. Сергєєва О. В. (2013). <i>Особливості перекладу економічних текстів. Тексти і завдання для розвитку навичок перекладу для студентів напряду підготовки «Філологія. Переклад»: метод. вказівки для студ. 5-го курсу</i>. Хмельницький : ХНУ. Режим доступу : https://msn.tup.km.ua.

	18. Циткіна Ф.О. (2003). <i>Термінологія й переклад</i>. Львів: ВЛІ. 19. Черноватий Л.М., Карабан В.І., Пенькова І.О., Ярошук І.П. (2006). <i>Переклад англomовної економічної літератури. Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти</i>. Вінниця: Нова Книга. Додаткова література: 1. Зарицький М. С. (2004). <i>Переклад: створення та редагування</i>. К.: Парламентське вид-во. 2. Караванський С. (2009). <i>Секрети української мови. 2-ге розширене вид.</i> Львів: БаК.
Форми і способи поточного та семестрового контролю	Контроль результатів навчання студента з дисципліни «Професійно орієнтований переклад» здійснюється у формі поточного, рубіжного, підсумкового модульного та підсумкового семестрового контролю (іспиту). <i>Поточний контроль</i> успішності студентів здійснюється протягом семестру. Під час опанування навчальним матеріалом модуля оцінюється аудиторна та самостійна робота студента. Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) і набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт. Бали, отримані здобувачами вищої освіти за результатами контролю з дисципліни, викладач занотовує і оголошує на кожному практичному занятті. <i>Рубіжний контроль</i> успішності студентів здійснюється посередині навчального семестру у вигляді проміжної атестації здобувачів вищої освіти за результатами оцінювання аудиторної та самостійної роботи, а також з урахуванням відвідування лекційних та практичних занять. <i>Підсумковий модульний контроль</i> проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання у межах годин, відведених на практичні заняття. <i>Підсумковий семестровий контроль</i> – це підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр (сесію), що з дисципліни «Професійно орієнтований переклад» здійснюється у формі заліку.

Затверджено на засіданні кафедри італійської і французької філології та перекладу протокол № 14 від «03» червня 2025р.

Завідувач кафедри

Філоненко Н.Г.